

Ako to vidím ja
Čína

Tiež tak trocha zneužijem olympiádu v Číne a úspechy našich športovcov. Na zviditeľnenie postrehov o tamojšom hospodárstve. Môžu sa nám zísť.

Jediná vládnuca strana sa tam tiež v sociálnej oblasti tvári „ľavicovo“, v ekonomike však buduje kapitalizmus. S nechutou toleruje zahraničný kapitál v priemysle aj bankovníctve, opatrne liberalizuje ceny aj zahraničný obchod, daňovo-odvodové zaťaženie je na európske pomery veľmi nízke, podiel verejných financií na hrubom domácom produkte je 30 percent. Zhruba ako u nás.

Vďaka liberalizácii tempá rastu dosahujú strednodobo dvojciferné úrovne. Vláda súčasne „ľavicovo“ udržiava v podnikoch kontrolné podiely, ovláda súdy, namiesto privatizácie dáva prednosť dlhodobým prenájmom. Systémové opatrenia proti korupcii sa takmer nerobia, namiesto toho sa strana spolieha na svojich ľudí na dôležitých miestach. Výsledok?

Čína sa umiestnila v rebríčku korupcie Transparency International na 72. mieste. Na porovnanie, Slovensku patrí 49. priečka. Zásahy „ľavicovej“ strany do ekonomiky sa veru neprejavili ani menšími rozdielmi medzi bohatými a chudobnými. Giniho index, v ktorom má totálna nerovnosť známku 100, vykazuje v prípade Číny hodnotu približne 47 (2004). Na Slovensku je to 26 (2005).

K nerovnostiam v spoločnosti, ktoré sú v trhovej ekonomike nevyhnutné, sa pridali aj nerovnosti, ktoré sa stať nemuseli. Sú spôsobené vysokou korupciou a zvýhodňovaním straníkov a ich sympatizantov.

Ešte dôležitejšie však je, že možnosti liberalizácie v podpore ekonomiky nie sú nekonečné. Až sa vyčerpajú, budú musieť nastúpiť iné „spúšťače“. Medzi nimi aj nízka korupcia, spravodlivé súdnictvo či ochrana hmotného aj duševného súkromného vlastníctva. V nich zatiaľ nesolidárna socialistická krajina zaostáva.

18. 8. 2008 | Eugen Jurzyca, Inštitút pre ekonomické a sociálne reformy